

The decisional balance - career versus family, among European students

Bostan Maria-Mihaela¹, Giurgiu Laura²

^{1,2}Ovidius University of Constanta, Faculty of Psychology and Educational Sciences
mihhamihaela@gmail.com¹, lauragiurgiu31@yahoo.com²

Abstract. The paper 'The decisional balance - career versus family, among European students' is a comparative study of aspiring young Europeans to the social worker profession. The individual has the freedom to make his own choices and to act according to his own, but we all know that often, the choices we make are influenced by various external factors. Therefore, my research aims to identify the preferential decision of young Europeans, regarding the starting of a family or the building of a career, also highlighting aspects such as: personal motivations, expectations and ideals of young people, the importance of education, the influence of age and so on. In order to fulfill the main objective, I've applied a questionnaire to a sample of students from the Social Work field, from Romania and different European countries during the Social Entrepreneurship program, at VIA University College in Viborg, Denmark, part of an Erasmus mobility.

Keywords: decisional balance, career, education, family

Tineretea - O perioadă de maxime achiziții

Atunci când individul oscilează între două sau mai multe motivații concurente și le experimentează, analizează avantajele și dezavantajele acestora pe termen scurt și lung, denumim acest aspect balanță decizională.

În zilele noastre, evoluția societății din punct de vedere material a modificat idealul de viață al individului, făcându-l să se focalizeze mai mult pe ceea ce are și ceea ce poate acumula, decât pe propria existență și fericire. Individul este întotdeauna condiționat de normele și instituțiile existente în societatea în care el trăiește, începând cu familia.

Conform Mariei Bulgaru, familia reprezintă componenta esențială a societății și este formată din soț, soție și copii, ale căror relații au ca obiectiv principal formarea sănătoasă a unei viitoare generații care să ia parte la progresul societății, prin prisma unei educații temeinice (Bulgaru, 2003).

Un alt aspect important din viața unui individ este cariera. Aceasta nu înseamnă doar satisfacția pe plan profesional reprezentată prin câștig de bani, ci și atribuțiile pe care le deține o persoană atât în cadrul societății, cât și în cadrul familiei pe tot traseul vieții sale (Knud Illeris, 2003).

Studiul este fundamental pentru carieră, însă acesta nu înseamnă doar învățarea pe parcursul anilor de liceu sau de facultate, ci de pe toată durata vieții. Investiția în propria persoană, prin formare continuă, reprezintă un avantaj solid în realizarea obiectivelor propuse.

Perioada tinereții – caracteristici generale

Perioada tinereții se regăsește în cărțile de specialitate sub diverse denumiri precum: adolescența prelungită sau vârsta adultă tânără, la fel cum și intervalul de timp corespondent acestei perioade variază; unii autori spun că aceasta începe la 18-20 de ani și se termină la 25, alții spun că începe la 20-25 de ani și se termină la 31-35 de ani. Această perioadă reprezintă trecerea de la adolescență la viața de adult.

Activitatea esențială ce conturează perioada tinereții este cea de efectuare a unor soiuri de atribuții sociale. Față de perioada adolescenței, tinerețea este caracterizată prin maturizare, amplificare a armoniei și amplasare în viața socială, prin transpunerea și angajarea la noile roluri survenite, dar și prin admiterea responsabilităților ce apar în urma asumării acelor roluri. Societatea îl provoacă pe individ să dețină o multitudine de roluri precum cel de student, angajat, soț și părinte. Pe parcursul perioadei tinereții se iau cele mai importante decizii de viitor. Indivizii încep lupta pentru dobândirea independenței, focusându-se, mai ales, pe două aspecte principale, și anume familia și cariera, căci acest interval de timp este caracterizat ca fiind dominat de intensificarea dorinței de a deține un statut social.

După cum Erik Erikson relatează în teoria sa, există 8 stadii ale dezvoltării umane psihosociale bazate pe aspecte contradictorii, printre care două ce au în vedere trecerea către viața de adult. Primul dintre aceste stadii este definit ca fiind criza identității versus confuziei de rol, are loc la sfârșitul adolescenței și se manifestă prin părăsirea familiei de origine pentru a merge la studii sau pentru a își găsi un loc de muncă, în vederea obținerii independenței din punct de vedere financiar, față de părinți. Următorul stadiu, cel al perioadei tinereții, este numit de Erikson, intimitate versus izolare, deoarece, aici, individul urmărește să zidească o relație intimă împreună cu o altă persoană. Nerealizarea acestei acțiuni, din diferite motive, poate duce la dorința de izolare. Așadar, viața de adult gravitează între două aspecte centrale: cariera și familia (Papalia, et. al, 2010a).

Freud susține că maturizarea este condiționată de două aspecte principale: iubirea-înfăptuită prin căsătorie, și munca-întruchipată prin identitate profesională (Papalia, et. al, 2010b).

Pe parcursul acestei perioade, relațiile suferă diverse transformări: cele sociale concepute anterior se reduc, iar cele create în cadrul familiei de origine își capătă libertatea, făcând loc relațiilor ce urmează a se realiza în cadrul noii familii întemeiate. Potrivit unui studiu realizat de Daniel Levinson, în ultima vreme a apărut o predispoziție de prelungire a vârstei la care tinerii se căsătoresc și devin părinți, cel mai întâlnit tip de comuniune între două persoane fiind uniunea liberă, toate aceste aspecte semnaland o întârziere a angajării la viața de adult.

Noi înșine suntem personajele principale ale vieții noastre, deoarece trebuie să luăm decizii și să suportăm consecințele pe cont propriu, și astfel în funcție de reușita adaptării la viața socială, are loc și modelarea individualității.

Profesia de asistent social

Acțiunile de tip asistențial au o vechime asemănătoare societății umane. Formele caracteristice ajutorului social au fost inițiate de-a lungul fiecărei epoci istorice în conformitate cu sistemul politico-economic și modelul cultural adecvat societății de la acea vreme (Bulgaru, 2000).

A fi asistent social nu înseamnă doar a fi empatic cu cei din preajma ta, ci și a fi dotat cu un bagaj teoretic solid pentru a te putea confrunța cu adevăratele probleme ale societății, a căror rezolvare necesită utilizarea unor serii de teorii ce rezultă din discipline precum: psihologie, sociologie, economie, drept, politici sociale, ș.a.m.d. Un bun asistent social trebuie să dețină cunoștințe despre: situația și resursele societății, relațiile interumane, comportamentul uman, mediul social și instituțional, cât și cunoștințe legate de metodele de intervenție în actul de rezolvare a problemelor.

Abilitățile profesionale sunt de două tipuri: abilități individuale, ce au în vedere partea de relaționare cu clientul, și anume: abilitatea de a accepta, de a comunica, de a asculta, de a înțelege, de a clarifica etc., și abilități ce țin de metodologia profesională, și mai exact, de gestionarea cazurilor întâmpinate.

Principala deprindere în practica asistenței sociale este aceea de a evita și de a stopa propriile probleme în a-și pune amprenta în buna desfășurare a profesiei, asistentul social, astfel, nelăsându-se condus de prejudecăți.

Indiferent că asistentul social are cunoștințe mai vaste decât clientul în domeniul asistenței sociale, acest fapt nu înseamnă că asistentul social încearcă să schimbe clientul, ci să îi fie partener pe tot parcursul desfășurării activității de ajutorare, rolul său fiind acela de a încerca să implice beneficiarul în soluționarea propriilor probleme, pentru a avea un model pe care să îl urmeze în cazul în care apar noi probleme pe care nu știe să le gestioneze. În baza valorii asistențiale-autodeterminarea clientului, un asistent social nu dă sfaturi, ci doar sugerează posibile soluții din care clientul poate alege în funcție de ceea ce consiferă el că îi este mai favorabil.

Rolurile asistentului social sunt: de a informa clientul în legătură cu drepturile și beneficiile de care poate dispune, de a îl consilia, de a maximiza potențialul uman, de a încerca eliminarea formelor de etichetare, de a îmbunătăți calitatea vieții persoanelor vulnerabile, de a reduce riscurile de orice tip, de a participa la soluționarea problemelor la nivel individual, cât și la nivelul societății, de a realiza incluziuni sociale și de a încerca modificarea atitudinală a indivizilor care se confruntă cu diferite probleme.

Potrivit Eurostat, în anul 2006, 61% dintre femeile angajate au lucrat în sectoare ce implică furnizarea de servicii sociale, printre care și în domeniul asistenței sociale, unde erau angajate 17% din totalul femeilor care lucrau. În multe dintre țările europene, în anul 2005, asistența socială s-a poziționat în topul angajărilor destinate femeilor (Eurostat, 2009, *Youth in Europe-A statistical portrait of the lifestyle of young people*).

Importanța educației în viața tinerilor

Mediul social are în compoziția sa și educația, ce își propune să implementeze un comportament responsabil și rigid al individului, în cadrul unei instituții educaționale, care sa-l ajute să ia decizii adecvate pe tot parcursul vieții (Sălăvăstru, 2004).

Educația are rolul de a transforma indivizii în aderenți ai societății, de a îi socializa. Acest proces se desfășoară pe tot parcursul vieții și formează indivizii spre a îndeplini anumite roluri în cadrul societății.

În comparație cu sistemul de învățământ, cel de educație este mai întins, cuprinzând o multitudine de organizații și instituții cum ar fi: instituțiile de învățământ, mass-media, instituțiile politice și instituția familiei, în care individul poate activa concomitent.

Astăzi, școala reprezintă legătura dintre individ și societate și are ca scop pregătirea acestuia pentru integrarea și adaptarea sa socio-profesională, dar, pe lângă aceasta, și familia reprezintă un pion principal în educarea și dezvoltarea copilului.

Combinarea educației cu munca persistă în rândul tinerilor, deși diferă considerabil de la o țară la alta. Conform statisticilor puse la dispoziție de Eurostat, cel mai mare procentaj de tineri care combină cele două aspecte, se găsește în țările nordice: 35% în Danemarca, 29% în Suedia și 28% în Finlanda, în timp ce, cele mai scăzute procentaje au fost înregistrate în Grecia (3%) și România (2%) (Eurostat, 2015, Being young in Europe).

În societatea contemporană, educația este considerată a fi o funcție indispensabilă, prin care indivizii își perpetuează existența, prin transmiterea a tot ce au învățat. În consecință, educația este agentul principal în dezvoltarea societății ce asigură calificare pe piața de muncă, o mai ușoară adaptare la lumea în care trăim, progres și creativitate, practic, ea constituind principalul factor în modelarea viitorului.

Tinerii și întemeierea unei familii

Finalitatea familiei de origine constă în maturizarea descendenților care sunt gata să preia toate elementele din componența dezvoltării unei familii pentru a asigura continuitatea acesteia.

Pe vremuri, căsătoria era baza începerii vieții propriu-zise, însă, astăzi, căsătoria se înfăptuiește doar în momentul în care tinerii consideră că au toate resursele și motivele să o facă. Însă, în zilele noastre, mulți tineri amână decizia de a se căsători din cauza insuficienței resurselor materiale și astfel, preferă forme alternative de conviețuire în cuplu.

Varianta clasică a familiei începe să se degradeze, tinerii privind-o ca pe un fenomen demodat. În zilele noastre, tinerii adoptă forme de conviețuire în cuplu precum: concubinajul, căsătoria fără descendenți, familia monoparentală și căsătoriile deschise.

Se consideră că amânarea căsătoriei este o opțiune optimă, deoarece permite suficient timp pentru a finaliza studiile, a găsi un loc de muncă și a construi o carieră care să ajute la obținerea autonomiei, independenței, a unei anumite stabilități financiare și a unei satisfacții generale față de statutul socio-profesional.

Se poate observa că nu există nicio diferență semnificativă a vârstei la care tinerii se căsătoresc, în România sau în restul Europei. În ambele cazuri, în societatea contemporană, tinerii se căsătoresc la o vârstă mai înaintată, fenomen care, pe termen lung, poate influența negativ natalitatea.

Conviețuirea în tinerele cupluri

În ultimele decenii, expunerea la universul social european prin migrație masivă și o mai accentuată interacțiune cu diferite culturi și stiluri de viață a dus la acceptarea de către cei mai tradiționali români a unor noi stiluri de relații care cândva nu au fost tolerate de societatea noastră. Toți acești factori influențează alegerile, atitudinile și comportamentele tinerilor privind relațiile,

viața de familie, dar și viața profesională. Abia de curând, societatea a devenit mai indulgentă în ceea ce privește uniunea liberă, deși aceasta a existat dintotdeauna.

Un prim argument al savurării uniunii libere ar fi testarea cuplului, pentru ca partenerii să fie siguri că sunt potriviți și că pot face următorul pas, și anume, căsătoria, iar un al doilea ar fi insuficiența resurselor materiale necesare întemeierii unei familii.

Potrivit Eurostat, în anul 2013, aproximativ 12,2% dintre tinerii cu vârste între 16 și 29 de ani din Europa trăiau într-o uniune consensuală nelegalizată, în timp ce 10,7% dintre ei erau căsătoriți sau trăiau într-o uniune consensuală legalizată. În țările nordice europene există un procentaj mai mare de tineri care trăiesc în concubinaj, ca de exemplu, 30,7% în Finlanda, 21,2% în Suedia și 20,9% în Danemarca.

O astfel de coabitare este definită ca fiind o relație asemănătoare căsătoriei, care însă nu implică încheierea propriu-zisă a unui contract între cele două persoane.

În plus, tinerii de astăzi își pun adesea problema apariției unui posibil divorț, cu costurile pe care acesta le implică, deoarece rata divorțurilor în zilele noastre este din ce în ce mai crescută, nemaivorindu-și, astfel, să își întemeieze o familie în baza unui contract.

Familia monoparentală este una dintre formele de familie ce rezultă în urma unor cauze variate precum: divorțul, separarea, decesul unuia dintre parteneri, nașterea unui copil în afara căsătoriei sau adopția unui copil de către o mamă necăsătorită.

Ocuparea forței de muncă

După cum am precizat în subcapitolul legat de căsătorie, care cândva era temelia începerii vieții propriu-zise, astăzi, statusul profesional este cel în jurul căruia gravitează toate celelalte.

Șomajul tinerilor a devenit într-adevăr o problemă majoră în unele state europene, în special în cele care au fost afectate cel mai mult de criza financiară și economică din 2008. Acest lucru este deosebit de relevant în România, Grecia, Italia. În plus, în toate statele membre, tinerii au avut tendința de a fi mai afectați de șomaj decât cei mai în vârstă.

Alegerea carierei este condiționată de următorii factori: educația, familia, prietenii, munca și societatea, însă este indicat ca alegerea să aparțină în totalitate persoanei în cauză. Înainte de a lua o decizie cu privire la alegerea carierei, este important să-ți cunoști preferințele.

Integrarea pe piața forței de muncă este un lucru destul de dificil de realizat, deoarece aceasta se află într-o continuă schimbare, iar tinerii sunt lipsiți de experiență. Calea către piața forței de muncă poate fi simplă, de la formarea directă la angajarea permanentă sau la inactivitate; sau mai fragmentată, combinarea școlarizării cu munca part-time și / sau alternarea inactivității și a muncii.

Conform statisticilor furnizate de Eurostat, în 2007 se puteau distinge trei grupuri de țări: țări în care rata de activitate a tinerilor a fost sub 50% (printre care și România), cele cu o rată de activitate de peste 70% (printre care și Danemarca) și, în final, cele cu o rată a activității cuprinsă între 50% și 70%.

Așadar, Danemarca, a înregistrat cele mai mari rate de activitate în rândul tinerilor. Trebuie remarcat faptul că această țară are un sistem dual în care studiul și munca sunt furnizate în paralel, tinerii putând să-și împartă timpul între instituțiile de învățământ și locul de muncă.

Determinanții personali ai tinerilor în alegerea carierei

Deseori, alegerea unei cariere în conformitate cu aptitudinile, valorile, motivațiile, interesele și aspirațiile personale, poate fi o sarcină grea ce poate duce la așezarea unor sentimente de neliniște și insecuritate. Totul este în funcție de locul de muncă obținut: dacă este unul ce împlinește dorințele avute, aceștia prind încredere în ceea ce au de făcut. Dacă este invers, și nu este un loc de muncă care să îi mulțumească, din start apar și dezamăgirile și nemulțumirea față de planul profesional. A te cunoaște pe tine este cel mai însemnat mod de a face alegerea cea mai bună în ceea ce privește un loc de muncă. Stabilirea unui țel nerealist poate duce la eșec.

Așa cum am precizat anterior, la temelia procesului de progresare stă motivația. Motivația expune o multitudine de factori, stimuli care stârnesc și intensifică dorința individului de a duce la îndeplinire anumite scopuri. În urma întăririi dorinței de reușită, apare performanța care este divizată în două părți: reușita și eșecul, și care, la rândul ei, intensifică dorința de învățare, îndemnând individul să aspire către un nivel și mai ridicat de performanță. Există două tipuri de motivație: intrinsecă și extrinsecă. Motivația intrinsecă apare atunci când dorința individul provine din interior, acesta voind să își extindă orizontul de cunoaștere, efortul depus simțindu-se la un nivel mai mic. Motivația extrinsecă apare atunci când dorința individului este influențată de factori externi, cum ar fi recompensele.

Cele mai importante aspirații profesionale ce sunt în vizorul tinerilor sunt: posibilitatea de avansare în compania aleasă, obținerea meritului de către cei din jur, șansa de a se desfășura creativ și de a crește nivelul competențelor dobândite.

În societatea contemporană, tinerii se implică într-o proporție mai mică în activitatea profesională, sau uneori chiar deloc, în comparație cu persoanele mai în vârstă. Conform Eurostat, în anul 2013, rata de ocupare a forței de muncă a tinerilor europeni a fost de 46% (Eurostat, 2015, Being young in Europe).

Influența celor din jur în ceea ce privește alegerea carierei

Uneori, părinții pun presiune pe copii, având anumite așteptări de la aceștia, așteptări care de multe ori pot fi nerealiste, nepotrivindu-se cu abilitățile copiilor, din cauza frustrării adulților de a realiza un lucru pe care ei, la vârsta copiilor lor, nu au reușit să îl realizeze sau din dorința de a putea la rândul lor, oferi copiilor mai mult decât au putut ei să le ofere acestora. Comunicarea stă la baza relaționării dintre părinți și copiii lor. Însă, o comunicare eficientă este reprezentată de ideea de a le cunoaște preocupările, aspirațiile și interesele, prin ascultare, înțelegere și mai apoi, prin susținere și apreciere.

Părintele trebuie să aibă răbdare cu copilul său, să îi permită să experimenteze anumite situații și să descopere pe propria lui piele efectele survenite, pentru a îi oferi astfel prilejul de a învăța, ca pe viitor să fie o persoană independentă, să ia propriile decizii în ceea ce îl privește și să și le asume.

Balanța decizională

Atitudinea tinerilor față de căsătorie pare să se alinieze cu schimbările actuale ale structurii, modelelor și normelor familiilor tradiționale care sunt treptat modificate și înlocuite de valorile moderne. Deși în România familia continuă să rămână centrală, căci căsătoria oficială este o modalitate de a crea o familie, societatea modernă românească este din ce în ce mai tolerantă.

În zilele noastre, mulți tineri amână decizia de a se căsători din cauza resurselor materiale limitate și astfel, preferă forme alternative de conviețuire în cuplu.

În România, această problemă este definitorie, deoarece job-urile nu sunt bine plătite și, ca atare, tinerelor cupluri le este greu să-și cumpere o locuință, iar pentru a nu fi nevoiți să se mute împreună cu părinții, aceștia renunță la ideea de a se mai căsători, cel puțin o perioadă, până când reușesc să obțină mijloacele financiare necesare.

Potrivit Eurostat, începând cu anul 2007, în România, s-a observat o descreștere a procentajului căsătoriilor din pricina motivelor financiare, ajungându-se în anul 2013 la un număr de 107.507 de căsătorii încheiate. 4,5 % din populația tânără a mărturisit că trăiește în concubinaj.

Aspectul calificării profesionale a partenerilor unui cuplu este de asemenea unul important. În societatea noastră, se presupune că, soțul trebuie să ocupe un loc de muncă al cărui venit să reușească să întrețină viitoarea familie, mai ales, în cazul apariției unui copil, perioadă în care, mama este nevoită să stea acasă și să aibă grija acestuia. Ca urmare, după finalizarea studiilor, tinerii sunt mai preocupați de a-și găsi un loc de muncă bine plătit, decât de încheia o căsătorie.

În ciuda prezenței multiplelor motive pentru care tinerii aleg conturarea unei cariere în detrimentul întemeierii unei familii, un echilibru între cele două este, de asemenea, posibil, acesta putând fi obținut cu responsabilitate, perseverență, răbdare, investiție, efort și forțe unificate ale partenerilor către aceeași direcție. De asemenea, toleranța, înțelegerea, sprijinul familial, relațiile de încredere, respectul reciproc, buna gestionare a timpului, responsabilitățile și prioritățile, precum și acceptarea și voința de a găsi un drum de mijloc, va asigura un echilibru între viața personală și cea profesională.

METODOLOGIA CERCETĂRII

Acest studiu a inclus un esantion de 15 studenți europeni din Danemarca, Spania, Italia, Grecia, Norvegia, Finlanda și Belgia, beneficiari ai unei burse Erasmus la programul Social Entrepreneurship din cadrul universității VIA University College, Vibor, Danemarca. În cercetare a fost de asemenea inclus un grup de 15 studenți români, în an terminal, de la specializarea Asistență Socială, din cadrul Facultății de Psihologie și Științele Educației a Universității Ovidius din Constanța. Ca metodă de culegere a datelor am tradus și adaptat un chestionar, care a fost completat cu ajutorul celor 30 de tineri cu vârste cuprinse între 20 și 27 de ani.

Motivul alegerii grupului implicat în cercetarea mea, și anume studenți aspiranți la profesia de asistent social, este acela că, aceștia se află la momentul în care trebuie să ia o decizie asupra viitorului lor, aspectele prezente în tema mea, cariera și familia fiind cele mai importante în această perioadă de tranziție, de la tinerețe la maturitate.

Instrumentul de cercetare

Am folosit ca instrument în cercetarea mea „CHESTIONARUL DE OPINIE - CARIERĂ VS. FAMILIE”. În ceea ce privește conținutul informațiilor furnizate de către instrumentul de cercetare, acestea sunt de ordin subiectiv, permitând studiul motivațiilor, atitudinilor și intereselor tinerilor incluși în esantion.

Cu ajutorul acestui chestionar am obținut răspunsuri legate de aspirațiile și idealurile tinerilor studenți, influența familiei în alegerea carierei, rolul educației în viziunea acestora, alegerea partenerului și întemeierea unei familii.

Obiectivele cercetării

Scopul cercetării mele este acela de a analiza și identifica care este decizia preferențială a tinerilor europeni studenți la Asistență Socială în ceea ce privește întemeierea unei familii sau a formării unei cariere.

Obiectivele specifice sunt următoarele:

- Identificarea priorităților tinerilor din România și din Europa în ceea ce privește cariera și familia.
- Evaluarea importanței educației în formarea unei cariere de către subiecți.
- Analiza comparativă între tinerii români și cei din Europa la nivelul percepției cu privire la problemele financiare, economice.
- Analiza comparativă între tinerii români și cei din Europa la nivelul percepției cu privire la problemele lor ocupaționale/profesionale, cât și ale partenerilor.
- Analiza comparativă între tinerii români și cei din Europa la nivelul percepției cu privire la relațiile familiale, parentalitatea și divorțialitatea.

Ipotezele cercetării

- Se prezumă că majoritatea tinerilor se axează cu prioritate pe formarea unei cariere, în detrimentul familiei.
- Se prezumă că există diferențe de percepție a sistemului de învățământ la studenții străini față de cei români.
- Se prezumă că tinerii cuprinși în studiu tind să-și aleagă parteneri cu statut socio-profesional stabil sau cu perspective în acest sens.
- Se prezumă că familia exercită un rol important în luarea deciziei tinerilor cu privire la alegerea carierei.

Prezentarea și interpretarea rezultatelor cercetării

Ipoteza nr.1: *Se prezumă că majoritatea tinerilor se axează cu prioritate pe formarea unei cariere, în detrimentul familiei.*

În ceea ce privește această ipoteză, la întrebarea “După terminarea studiilor intenționați să vă întemeiați o familie sau să vă axați pe formarea unei cariere?”, majoritatea covârșitoare a studenților (26 din 30) a răspuns că, momentan, își concentrează atenția pe formarea unei cariere.

Unul dintre motivele pentru care tinerii aleg cariera în favoarea întemeierii unei familii este acela că, întemeierea unei familii presupune, în primul rând, limitarea propriilor acțiuni, plăceri și nevoi în favoarea dorințelor și nevoilor celorlalți membri ai familiei. Un alt motiv ar fi faptul că, în zilele noastre, tinerii consideră că familia se poate întemeia doar atunci când aceștia dispun de toate resursele materiale și motivele pentru a o face, fapt ce este susținut de următoarele răspunsuri: “Inițial intenționez să mă focusez pe cariera mea și doar după ce voi avea o viață și o profesie stabile, mă voi preocupa și de întemeierea unei familii”, “Intenționez să le fac pe amândouă, însă, cred că dacă nu îmi dezvolt mai întâi cariera, nu voi avea cum să îmi întretin viitoarea familie”. În societatea noastră, se presupune că soțul trebuie să ocupe un loc de muncă al cărui venit să reușească să întretină viitoarea familie, mai ales în cazul apariției unui copil, perioadă în care, mama este nevoită să stea acasă și să aibă grija acestuia. Ca urmare, după finalizarea studiilor, tinerii sunt mai preocupați de a-și găsi un loc de muncă bine plătit, decât de încheia o căsătorie.

De asemenea, au existat și răspunsuri precum: “Mai întâi, doresc să îmi întemeiez o familie”, “Am deja o familie, iar cariera am pus-o pe locul 2”. Aceste răspunsuri vin din partea unor studenți de gen feminin și denotă faptul că, femeile față de bărbați sunt mai preocupate de echilibrarea ambelor roluri: atât cel de soție sau părinte, cât și cel de ființă socială.

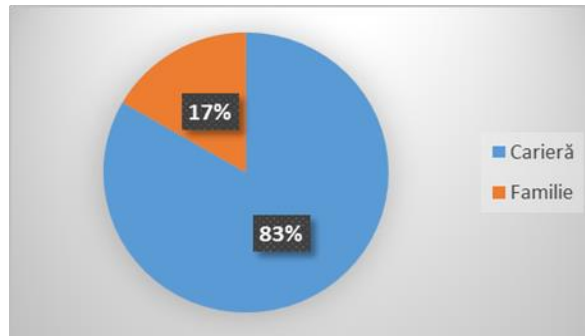

Figura 1. După terminarea studiilor intenționați să vă întemeiați o familie sau să vă axați pe formarea unei cariere (N=30)

Ipoteza nr.2: *Se prezumă că există diferențe de percepție a sistemului de învățământ la studenții străini față de cei români.*

Se poate observa faptul că studenții străini (8 din 15, adică 53%) percep sistemul de învățământ din țările lor de origine ca fiind unul mai dificil din punct de vedere al informațiilor primite pe parcursul anilor de studiu, pe când, studenții români (12 din 15, adică 80%) îl percep ca fiind mediu.

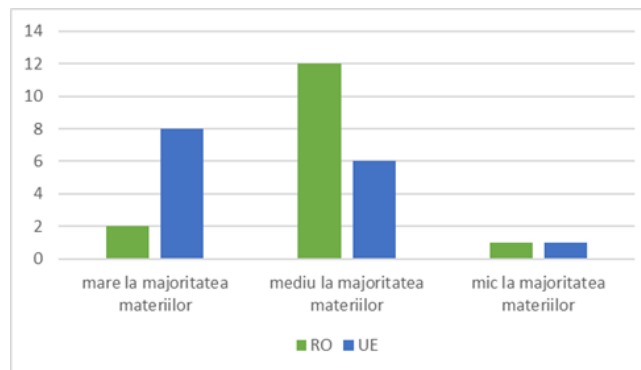

Figura 2. Efortul depus pentru înțelegerea informațiilor primite de-a lungul anilor de studiu (N=30)

Per total, se poate observa că majoritatea studenților (60%) care a luat parte la cercetare, percep sistemul de învățământ din Europa ca fiind unul mediu din punct de vedere al calității informațiilor primite pe parcursul anilor de studiu.

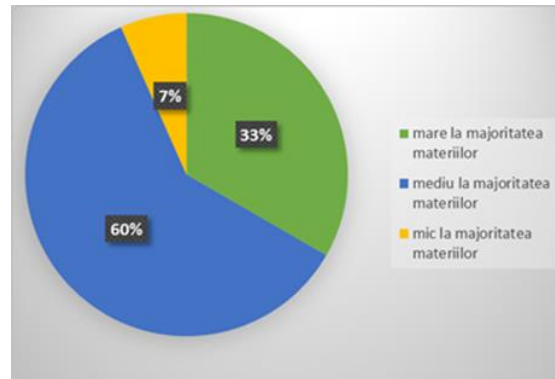

Figura 3. Efortul depus pentru înțelegerea informațiilor primite de-a lungul anilor de studiu (N=30)

În cadrul mobilității Erasmus la care am luat parte, am avut ocazia să compar cele două sisteme de învățământ, cel românesc cu cel danez. Știind că în România sistemul nostru de învățământ se bazează pe foarte multă teorie și mai puțină practică și auzind de la o multitudine de persoane că imediat după ce ieși de pe băncile facultății, în căutarea unui loc de muncă, îți se cere experiență, am rămas plăcut surprinsă să observ faptul că, în Danemarca, sistemul educațional funcționează pe principiul mai multă practică și mai puțină teorie, explicația fiind aceea că orice job are nevoie de indivizi competenți, învățarea prin intermediul experienței formând astfel de oameni, ca atare, un loc de muncă în Danemarca fiind mult mai ușor de găsit decât în România. De exemplu, în cadrul programului Social Entrepreneurship, am avut de realizat foarte multe proiecte ce implicau muncă în echipă, participare, comunicare cu instituțiile locale, responsabilitate, cât și prezența permanentă a unei stări de bine, orele de predare fiind într-un număr destul de mic. De asemenea, un alt aspect pozitiv în ceea ce privește informațiile teoretice este acela că transmiterea cursurilor de către cadrele didactice studenților se făcea în prealabil, astfel că, la ora în care ni se preda cursul, noi deja cunoșteam ce conține acesta, explicațiile profesorilor doar amplificând înțelegerea informațiilor asimilate în urma citirii cursurilor respective.

Așadar, pot spune că sistemul de învățământ danez este unul eficient și presupune un efort mai mic de înțelegere a informațiilor primite în comparație cu sistemul românesc, însă consider că dacă te străduiești să înveți și să înțelegi componenta cursurilor, acestea îți se par mai ușoare.

Ipoteza nr.3: Se prezumă că tinerii cuprinși în studiu tind să-și aleagă parteneri cu statut socio-profesional stabil sau cu perspective în acest sens.

Atitudinile și percepțiile studenților privind așteptarea unui statut socio-profesional stabil pentru ambii parteneri într-un cuplu par să fie rigide, probabil ca răspuns la realitățile cotidiene care rezultă din presiunile financiare și suferințele datorate declinului economic, crizelor și instabilității.

Mai mult de jumătate (16 din 30, adică 54%) dintre studenții care au luat parte la cercetare, favorizează viața într-un cuplu sănătos în care ambii parteneri au un loc de muncă sau cel puțin câteva perspective sigure pentru obținerea unui loc de muncă în viitor, idee favorizată aproximativ în aceeași măsură și de încă un procentaj de 20% dintre aceștia.

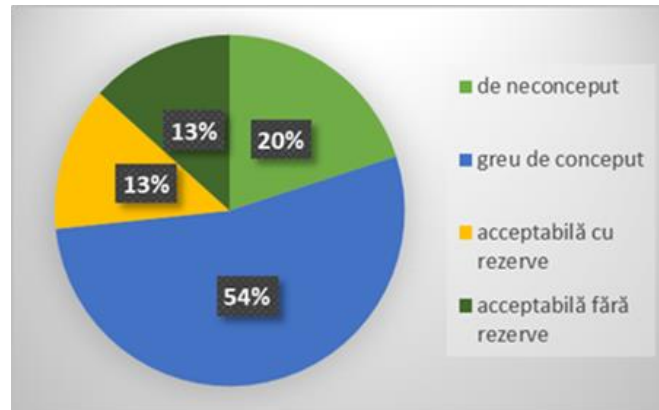

Figura 4. Posibilitatea de a alege un/o partener/ă care să nu aibă un loc de muncă sau perspective în acest sens (N=30)

Din punct de vedere al statutului socio-economic deținut de partener/ă, 53 % din totalul tinerilor au răspuns că acesta nu contează, iar în proporție de 37% dintre ei au răspuns că doresc ca statutul socio-profesional al partenerului(ei) să fie aproximativ egal cu al subiectului în cauză.

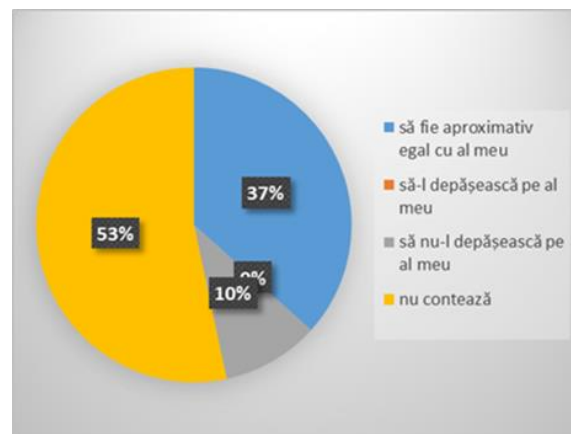

Figura 5. Opiniile cu privire la statutul socio-economic al partenerului(ei) de viață (N=30)

Ipoteza nr.4: Se prezumă că familia exercită un rol important în luarea deciziei tinerilor cu privire la alegerea carierei.

Uneori, părinții pun presiune pe copii, având anumite așteptări de la aceștia, așteptări care de multe ori pot fi nerealiste, nepotrivindu-se cu abilitățile copiilor. Comunicarea este cea care stă la baza relaționării dintre aceștia, însă, o comunicare eficientă este reprezentată de ideea de a le cunoaște preocupările, aspirațiile și interesele, prin ascultare, înțelegere și mai apoi, prin susținere și apreciere.

În ceea ce privește această ipoteză, la întrebarea “Vă influențează familia în alegerea carierei dumneavoastră?”, majoritatea studenților (17 din 30, adică 57%) a răspuns că decizia legată de alegerea viitoarei cariere nu le este influențată de familie: “În familia mea, nici unul nu se bagă în treburile celuilalt, ci te lasă să trăiești viața pe care vrei tu să o trăiești”.

De asemenea, se poate observa faptul că aspectul financiar își pune amprenta chiar și în relațiile familiale, fapt ce reiese din următoarele răspunsuri ale studenților, aflate în opoziție, și anume: “Mă întrețin și locuiesc singur, deci iau deciziile pe cont propriu” și “Mă influențează doar pentru că depind financiar de aceasta”. Prin analizarea acestor două răspunsuri putem adăuga un plus la încercarea de a confirma ipoteza numărul 1, și anume că studenții aleg cariera în detrimentul întemeierii unei familii pentru a reuși să ajungă să se întrețină singuri, să fie independenți. De asemenea, consider că motivul pentru care studenții urmează profesia care le este impusă de părinți a fi urmată este acela că aceștia se simt datori de a îndeplini dorințele părinților și de a fi pe măsura așteptărilor lor ca și răsplată pentru întreținerea financiară ce le este oferită de către aceștia.

Unii studenți au furnizat și răspunsuri precum: “Da, familia mă influențează, deoarece membrii acesteia sunt de asemenea implicați în ajutorarea oamenilor”, “Da, unchiul meu este asistent social, așadar el a avut un impact foarte mare asupra alegerii mele, datorită povestirilor din profesia sa, pe care mi le-a împărtășit”, confirmându-se astfel faptul că puterea exemplului are un impact destul de puternic, tinerii fiind într-o căutare continuă a unor adulți pe care să îi ia drept model. Identificarea cu părintele se oglindește asupra intereselor exprimate de copil, mai ales în vederea alegerii viitoarei cariere.

Există, de asemenea, și situația unei studente, ai cărei părinți au încercat să își impună părerea legată de alegerea carierei, însă aceasta și-a urmat propria alegere după cum se poate observa din răspunsul său: “Familia și-a dorit să merg la o altă facultate, dar eu mi-am urmat alegerea luată în clasa a XII-a”. Din punctul meu de vedere, consider că a face ceea ce îți place este cel mai important lucru, pentru că atunci când întreprinzi o muncă cu plăcere, acea muncă îți se pare a fi mai ușoară.

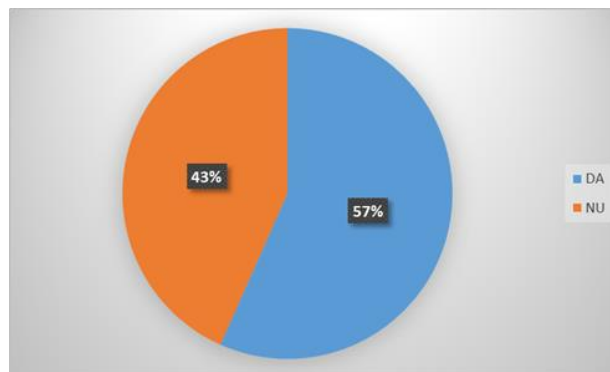

Figura 6. Influența familiei asupra deciziei alegerii carierei (N=30)

În cele ce urmează, voi detalia câteva aspecte legate de obiectivele lucrării mele după cum urmează:

În ceea ce privește analiza comparativă a studenților români, cât și a celor europeni, se poate observa faptul că românii au o tendință mai mare, față de europeni, în a alege familia în detrimentul carierei, însă în ambele cazuri predomină intenția de a se axa pe formarea carierei.

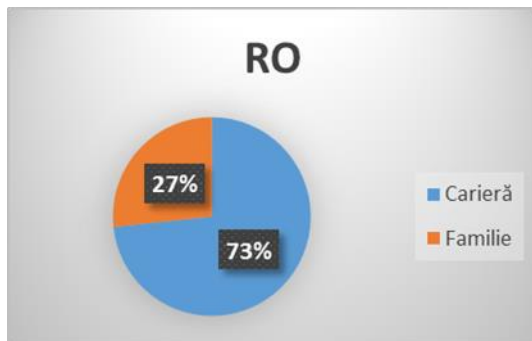

Figura 7. (N=15)

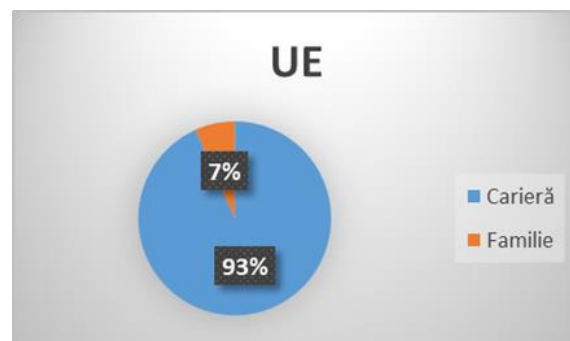

Figura 8. (N=15)

Tinerii încep să privească familia ca pe un fenomen demodat, observându-se o descreștere a procentajului căsătoriilor din diverse motive. Unul dintre motivele pentru care tinerii aleg cariera în favoarea întemeierii unei familii este acela că, întemeierea unei familii presupune, în primul rând, limitarea propriilor acțiuni, plăceri și nevoi în favoarea dorințelor și nevoilor celorlalți membri ai familiei. Un alt motiv ar fi faptul că în zilele noastre, tinerii consideră că familia se poate întemeia doar atunci când aceștia dispun de toate resursele materiale și motivele pentru a o face. Odată ce încep să lucreze, aceștia au tendința de a acorda cu prioritate interes stabilirii unei cariere profesionale, cu scopul de a-și spori potențialul de câștig pe termen lung.

Din punctul de vedere al tuturor subiecților care au luat parte la cercetarea mea, la întrebarea “Care este viziunea dvs. cu privire la rolul educației în viitoarea carieră?”, aceștia au răspuns că educația este “foarte importantă”, ba chiar mai mult, “reprezintă un factor fundamental” în formarea carierei de asistent social a acestora.

De altfel, știm că educația este situată în opoziție cu efectele întâmplătoare ale mediului și își propune să implementeze un comportament responsabil și rigid al individului, având rolul de a îl forma, spre a îndeplini anumite roluri în cadrul societății: “Educația mă ajută să dobândesc mai multe cunoștințe și să îmi îmbunătățesc abilitățile”.

În societatea contemporană, școala reprezintă legătura dintre individ și societate și are ca scop pregătirea acestuia pentru integrarea și adaptarea sa socio-profesională, lucru susținut și de un student care afirmă că “Prin educație ne formăm ca oameni și dobândim informațiile necesare carierei noastre”. Astfel, educația asigură calificare pe piața de muncă, o mai ușoară adaptare la lumea în care trăim, progres și creativitate, constituind principalul și indispensabilul factor în modelarea viitorului. Unii dintre studenți au mărturisit că, pentru ei, educația prezintă “un rol esențial pentru o carieră cât mai strălucită”, că “educația îmi permite să înțeleg ce înseamnă meseria de asistent social și cum pot activa în aceasta, adică ce strategii și metode pot utiliza în situațiile problematice întâmpinate”.

Cel mai important factor ajutător în găsirea unui loc de muncă după absolvirea facultății este nivelul calificărilor educaționale, fapt ce este susținut și de unul dintre studenți: “Prin educație pot obține o funcție mai înaltă în viitoarea mea carieră de asistent social”. În urma multitudinii de exemple de tineri care au părăsit educația, având astfel șanse scăzute de a obține un loc de muncă, în prezent, un număr tot mai mare de tineri europeni optează pentru a petrece mai mult timp pe băncile școlii, înainte de a intra pe piața forței de muncă. Acest fenomen este susținut și de unul dintre subiecții cercetați, acesta spunând că “fără educație nu aș putea să ajung unde mi-am

propus". Se observă faptul că îmbunătățirea educației este percepută ca fiind în stransă corelație cu oportunitățile de angajare mai bune.

De asemenea, se poate observa faptul că, în urma răspunsurilor obținute la întrebarea numărul 8 (anexa 1), există o tendință mai mare a studenților străini de a considera că ceea ce au învățat de-a lungul anilor de studiu le este de folos cu preponderență în viață în general, pe când studenții români consideră că ceea ce au învățat de-a lungul anilor de studiu le este de folos cu preponderență în actuala profesie de asistenți sociali.

Alte răspunsuri ale tinerilor (7 din 30) care au luat parte la studiu ar sugera o notă de pesimism și lipsa de încredere în sistemul educational, afirmând faptul că ceea ce au învățat de-a lungul anilor de studio le-a fost de folos doar la examene.

Așadar, majoritatea studenților aspiranți la profesia de asistent social au indicat că experiența lor academică le-a oferit oportunități de a dezvolta competențe profesionale, dar și abilități de viață și sfaturi pentru a avea succes atât în carieră, cât și în viața de familie.

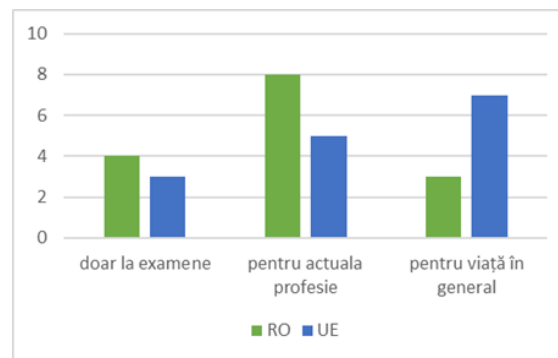

Figura 9. Consider că ceea ce am învățat de-a lungul anilor de studiu îmi este de folos (N=30)

În România problemele financiare sunt definitorii, deoarece job-urile nu sunt bine plătite și, ca atare, tinerelor cupluri le este greu să-și cumpere o locuință, fapt ce duce la ideea de a renunța la a se mai căsători, cel puțin o perioadă, până când reușesc să obțină mijloacele financiare necesare. Așadar, insuficiența resurselor materiale necesare întemeierii unei familii poate fi argumentul savurării uniunii libere.

De asemenea, aceștia își pun adesea problema apariției unui posibil divorț, cu costurile pe care acesta le implică, nemaivorindu-și, astfel, să își întemeieze o familie în baza unui contract. În cazul apariției unui copil, perioadă în care mama este nevoită să stea acasă și să aibă grijă de acesta, se presupune că, bărbatul trebuie să ocupe un loc de muncă al cărui venit să fie suficient pentru a întreține viitoarea familie, și ca urmare, tinerii din zilele noastre sunt mai focusați pe ideea de a-și găsi un loc de muncă bine plătit, în favoarea încheierii căsătoriei, imediat după terminarea studiilor.

Aspectul calificării profesionale a partenerilor unui cuplu este de asemenea unul important.

Se poate observa faptul că, atât majoritatea studenților români (8 din 15), cât și majoritatea celor străini (8 din 15) chestionați percep ideea de a alege un/o partener/ă care nu deține perspective în a avea un loc de muncă ca fiind una de neacceptat.

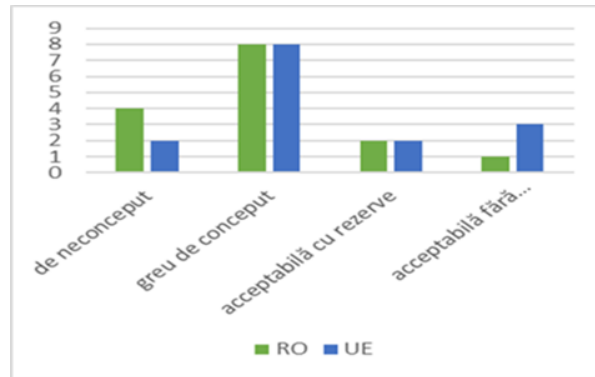

Figura 10. Posibilitatea de a alege un/o partener/ă care să nu aibă un loc de muncă și nici perspective în acest sens (N=30)

De asemenea, din punct de vedere al statutului profesional, se poate observa faptul că majoritatea studenților români (8 din 15) își dorește ca partenerul/a de viață să aibă un venit aproximativ egal cu al subiecților în cauză, pe când, pentru majoritatea studenților străini (10 din 15) venitul partenerului(ei) nu contează.

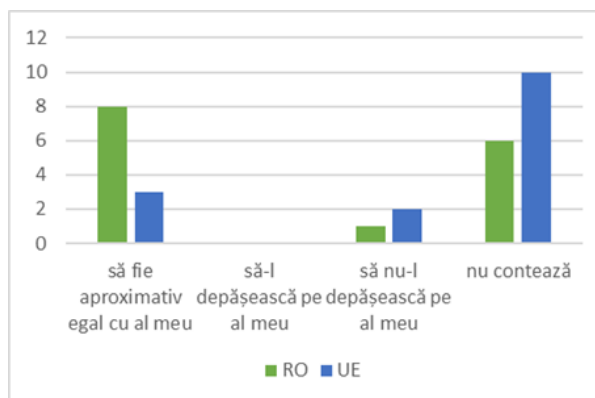

Figura 11. Preferința în ceea ce privește statutul socio-profesional al partenerului(ei) (N=30)

În societatea noastră, se presupune că, soțul trebuie să ocupe un loc de muncă al cărui venit să reușească să întrețină viitoarea familie, mai ales, în cazul apariției unui copil, perioadă în care, mama este nevoită să stea acasă și să aibă grija acestuia. Ca urmare, după finalizarea studiilor, tinerii sunt mai preocupați de a-și găsi un loc de muncă bine plătit, decât de încheia o căsătorie.

În zilele noastre, tinerii sunt de părere că o căsătorie se poate încheia doar în momentul în care se consideră că există toate resursele și motivele necesare acesteia, mulți tineri amânând, astfel, decizia de a se căsători din cauza insuficienței resurselor financiare, preferând forme alternative de conviețuire în cuplu precum: concubinajul, căsătoria fără descendenți, familia monoparentală și căsătoriile deschise. Un alt motiv al conviețuirii în cuplu ar fi testarea partenerului(ei), pentru ca aceștia să fie siguri că sunt potriviți și că pot face următorul pas, și anume, căsătoria. Abia de curând, societatea a devenit mai indulgentă în ceea ce privește uniunea

liberă, deși aceasta a existat dintotdeauna. În țările nordice europene există un procentaj mai mare de tineri care trăiesc în concubinaj.

Familia monoparentală este una dintre formele de familie ce rezultă în urma unor cauze variate precum: divorțul, separarea, decesul unuia dintre parteneri, nașterea unui copil în afara căsătoriei sau adopția unui copil de către o mamă necăsătorită.

De altfel, tinerii percep întemeierea unei familii ca aducând o dată cu ea limitarea propriilor acțiuni, plăceri și nevoi în favoarea dorințelor și nevoilor celorlalți membri ai familiei. Se poate observa faptul că există un acord general (12 din 15 studenți români și 11 din 15 studenți străini) al faptului că găsirea unui/unei partener/e nu a fost niciodată o sarcină ușoară.

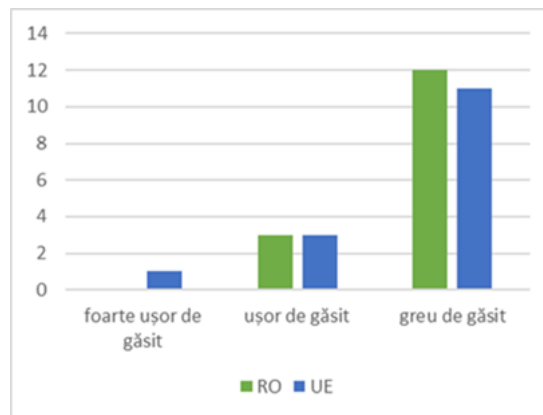

Figura 12. În zilele noastre, un/o partener/ă de viață este (N=30)

Atât în România cât și în restul Europei, se poate vedea că în societatea contemporană, tinerii se căsătoresc la o vârstă mai înaintată, fenomen care, pe termen lung, poate influența negativ natalitatea. În schimb, în țările nordice, precum Danemarca, mai bine de jumătate din copiii născuți provin din cupluri necăsătorite.

Tinerii se tem să-și mai întemeieze o familie în baza unui contract sau să dea naștere unui copil, deoarece în zilele noastre divorțurile sunt din ce în ce mai dese, iar în urma unui astfel de fapt, copilul poate rămâne în grija unui singur părinte, lucru ce nu prezintă avantaje într-un procentaj maxim.

De asemenea, apariția unui copil, creșterea și îngrijirea, necesită o foarte mare atenție, perioadă în care, mama este nevoită să stea acasă, lucru ce îl împinge pe tată să dețină un loc de muncă al cărui venit să poată întreține viitoarea familie, acesta fiind un alt motiv pentru care tinerii sunt mai preocupați în a-și găsi un loc de muncă și a-și forma o carieră, înainte de a încheia o căsătorie.

Se poate observa faptul că cei mai mulți dintre studenții europeni (7 din 15) au o percepție negativă în ceea ce privește apariția unui copil înaintea formării unei cariere, iar din punctul de vedere al studenților români, 7 din 15 au răspuns că diferă de la caz la caz dacă apariția unui copil influențează formarea unei cariere, iar alți 6 au răspuns că acest fapt influențează extrem de mult într-un mod negativ. Se poate observa de asemenea că doar 3 din 30 de studenți au spus că venirea pe lume a unui copil înainte formării unei cariere este un lucru pozitiv.

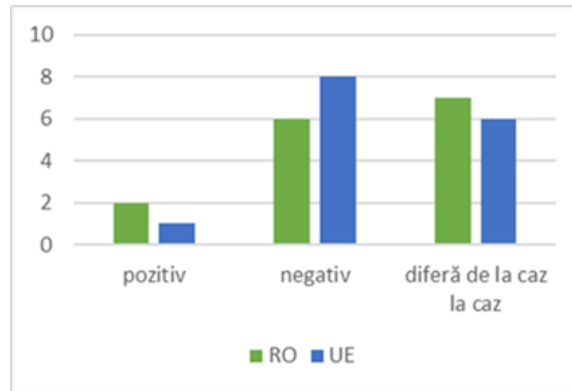

Figura 13. Formarea unei familii și apariția unui copil înainte formării unei cariere influențează extrem de mult (N=30)

În ceea ce privește cuplul conjugal, aceștia trec printr-un proces de acomodare pe plan afectiv cât și prin câștigarea încrederii reciproce asupra sentimentelor avute. Această perioadă de acomodare poate întâmpina probleme, supărări, împăcări sau chiar mai mult, după o perioadă mai lungă, se poate constata că nu există potrivire între cele două persoane și se ajunge la separare.

De asemenea, tinerii de astăzi își pun adesea problema costurilor pe care le implică un divorț, nemai dorindu-și, astfel, să își întemeieze o familie în baza unui contract deoarece, știm cu toții că rata divorțurilor în zilele noastre este din ce în ce mai crescută. Familia monoparentală poate fi o consecință a divorțului.

Pe următorul grafic, se poate vedea faptul că majoritatea studenților români (12 din 15) percepe decizia de a divorța ca fiind una normală și ușor de acceptat, pe când cei mai mulți dintre studenții europeni (8 din 15) percep această decizie ca fiind una pripită când nu se analizează alternativele și consecințele, iar 6 dintre ei percep această decizie la fel ca majoritatea studenților români.

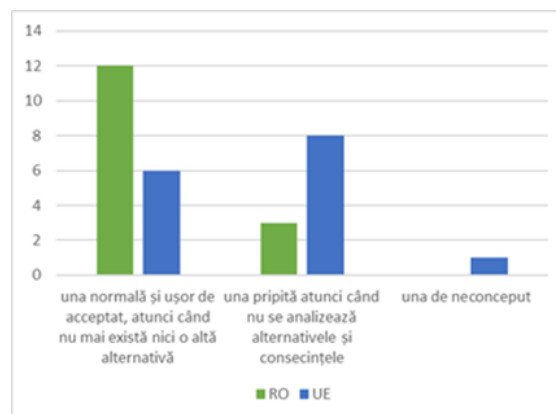

Figura 14. Opinia cu privire la decizia de a divorța (N=30)

Aceste constatări demonstrează că în zilele noastre tinerii se luptă din greu între modernism și tradiționalism atunci când li se cere să împărtășească opinia lor cu privire la decizia de a divorța. Atitudinile și percepțiile studenților despre divorț reflectă un punct de vedere mai tradițional, ceea

ce înseamnă că majoritatea văd divorțul ca ultimă soluție doar după o analiză atentă și o analiză a tuturor consecințelor, dar niciodată ca pe o opțiune fericită.

Concluzii

În urma experienței avute la VIA University College din Danemarca, am avut ocazia să interacționez cu studenți din diferite țări europene, putându-mi astfel forma o altă viziune decât cea acumulată în România, atât asupra aspectelor educaționale, a celor sociale ale mediului în care aceștia trăiesc, cât și asupra perspectivelor lor personale. Astfel, am putut aduce înapoi în România, noi idei și perspective asupra mai multor aspecte, pe care le-am împărtășit și pe care voi continua să le împărtășesc celor din jur, cu intenția de a face un pas către schimbare. Ajungând la concluzia că punctul meu de vedere, și se pare că și al celorlalți colegi români ai mei, este diferit de al celor străini, am intenționat să tratez prezenta lucrare, considerând că cele două subiecte, cariera și familia, sunt printre cele mai importante aspecte din viața oricărui individ, și cu atât mai mult, din viața noastră, a studenților, deoarece ne aflăm la granița dintre perioada tinereții și cea de adult când trebuie să decidem asupra viitorului nostru, subiectele făcând, de asemenea, parte și din interesul domeniului pe care îl studiem, cel al asistenței sociale.

Așadar, pe parcursul cercetării mele, s-au observat următoarele: studenții europeni aspiranți ai profesiei de asistent social văd formarea carierei ca fiind prioritară, din cauza problemelor financiare percepute, observându-se aici faptul că tinerii români întâmpină aceste probleme în mod mai frecvent decât tinerii din străinătate, din cauza job-urilor care nu sunt bine plătite. De asemenea, majoritatea studenților consideră că educația ocupă un loc primordial în formarea carierei deoarece aceasta asigură calificare pe piața de muncă și o mai ușoară adaptare la societatea în care trăim.

În ceea ce privește alegerea unui/unei partener/e care nu deține perspective în a avea un loc de muncă, majoritatea studenților chestionați percep această idee ca fiind una de neconceput, pentru că, în cazul apariției unui copil, este nevoie de susținere financiară din partea ambilor părinți. De asemenea, majoritatea studenților consideră că un/o partener/ă de viață este greu de găsit. Din cauza problemelor financiare, a ideii de limitare a propriilor acțiuni, plăceri sau a perioadei de testare prea mare a partenerului(ei), tinerii evită căsătoria, preferând forme alternative de conviețuire în cuplu. În țările nordice europene există un procentaj mai mare de tineri care trăiesc în concubinaj, datorită expansiunii orizontului personal și a lipsei de prejudecăți a acestora. Cei mai mulți dintre studenți sunt de părere că apariția unui copil înaintea formării unei cariere influențează în mod negativ, deoarece creșterea și îngrijirea acestuia necesită o foarte mare atenție, dar și un venit consistent. De asemenea, tinerii se tem să mai dea naștere unui copil, deoarece se gândesc că în urma unui posibil divorț, acesta poate rămâne în grija unui singur părinte, lucru ce nu este tocmai indicat pentru creșterea sa. Atât studenții români, cât și cei străini percep decizia de a divorța ca fiind una normală și ușor de acceptat sau pripită când nu se analizează alternativele și consecințele, datorită faptului că trăim într-o perioadă în care, gândindu-ne la relații, dar asociindu-le cu niște obiecte, lucrurile stricate se aruncă la gunoi, acestea nu se mai repară, ci se înlocuiesc.

În urma prelucrării datelor obținute din chestionarul de opinie, au rezultat următoarele: conform răspunsurilor primite la întrebarea "După terminarea studiilor intenționați să vă întemeiați o familie sau să vă axați pe formarea unei cariere?", majoritatea covârșitoare a studenților își centrează atenția cu prioritate pe formarea unei cariere, astfel fiind confirmată ipoteza numărul 1; în urma explorării răspunsurilor obținute la întrebarea "Care este nivelul efortului de înțelegere al

informațiilor primite de-a lungul anilor de studiu?”, studenții străini percep sistemul de învățământ din țările lor de origine ca fiind unul mai dificil din punct de vedere al informațiilor primite pe parcursul anilor de studiu, în timp ce, studenții români îl percep ca fiind mediu, astfel confirmându-se ipoteza numărul 2; potrivit răspunsurilor primite la întrebările “Ce statut socio-profesional dorești să dețină partenerul(a) ta?” și “Cum ți se pare posibilitatea de a alege un/o partener/ă care să nu aibă un loc de muncă și nici perspective în acest sens?”, majoritatea tinerilor europeni își aleg parteneri cu statut socio-profesional stabil sau cu perspective în acest sens, deoarece participarea pe piața e muncă reprezintă un factor important în viața fiecărui individ, atât din punct de vedere financiar, cât și din punct de vedere al sănătății mintale și fizice, astfel fiind confirmată ipoteza numărul 3; iar în ceea ce privește răspunsurile obținute la întrebarea “Vă influențează familia în alegerea carierei dvs.? Daca DA, cum? Daca NU, de ce?”, majoritatea studenților a răspuns că decizia legată de alegerea viitoarei cariere nu le este influențată de familie, dorințele personale având o influență mai mare, astfel ipoteza numărul 4 nedemonstrându-se în cercetarea mea.

Rezultatele ce reies în urma aplicării chestionarului privitor la decizia alegerii formării unei cariere sau a întemeierii unei familii, indică faptul că cei mai mulți dintre tineri poziționează în topul listei de priorități avute, formarea unei cariere, umând ca pe locul doi sa se poziționeze întemeierea unei familii.

Bibliografie

- Baban, A. (coord.). (2001). Consiliere educațională, Cluj-Napoca. Editura Asociația de Științe Cognitive din România
- Bocancea, C. Neamțu, G., (1999). Elemente de Asistență Socială, editura Polirom, Iași
- Bulgaru, M. (coord.), (2003). Aspecte teoretice și practice ale asistenței sociale, Centrul Editorial al UMS, Chișinău
- Bulgaru, M. (2002). Metode si tehnici în asistență socială, Centrul Editorial al UMS, Chișinău
- Bulgaru, M., Dilion, M., (2000). Concepte fundamentale ale asistenței sociale, Editată cu sprijinul UNICEF Moldova, Chișinău
- Buzducea D. (2005). Aspecte contemporane în asistența socială, Ed. Polirom, Iași
- Crețu, T. (2009). Psihologia vârstelor, Editura Polirom, Iași
- Diaconu, M. (2004). Sociologia educației, editura ASE, București,
- Enache, R. (2011). Asistenta sociala a copilului si familiei, Ovidius University Press, Constanța
- Enache, R., Frunză, V., Căescu, (2013). Psihologul și provocările lumii contemporane, Ovidius University Press, Constanța
- Giurgiu, L., Girip, R. (2016). Education and family patterns in the perception of students, la Conferința Națională cu participare Internațională “Omul – o perpetuă provocare”, Constanța, în Bulletin of the Transilvania University of Brasov
- Knud Illeris, (2003). Learning, Identity and Self-orientation in Youth, Denmark
- Krogsrud, K., O’Melia, M., DuBois, B., (2006), Practica asistentei sociale, trad. Ciocan, I.; Mărginean, M.P.; Pop, E.H., Editura Polirom, Iași
- Neamțu, G. (coord.), (2011). Tratat de asistenta sociala, Editura Polirom, Iași

Papalia, D.E., Olds, S.W., Feldman, R.D. (2010). Dezvoltarea unamă, Editura Trei, București

Sălăvăstru, D. (2004). Psihologia educației, Editura Polirom, Iași

<http://www.mmuncii.ro/pub/imagemanager/images/file/Legislatie/LEGI/L292-2011.pdf>

<http://www.mmuncii.ro/pub/imagemanager/images/file/Legislatie/LEGI/L47-2006.pdf>)

<https://www.slideshare.net/leontemaria10/interviul-motivational> ,

<http://www.scribub.com/sociologie/O-perspectiva-general-a-asupra-65273.php>

[http://www.dezvoltarea-carierii.com/baza_znanja/ce-este-cariera-si-de-ce-este-important-](http://www.dezvoltarea-carierii.com/baza_znanja/ce-este-cariera-si-de-ce-este-important-sa-o)

[sa-o](http://www.dezvoltarea-carierii.com/baza_znanja/ce-este-cariera-si-de-ce-este-important-sa-o)

[gestionezi?fbclid=IwAR23cPwXmVbNIT5KCK2wGpKbJi9YYIINnY0dkTeJiVx7wIWzgaDarB6zP6o](http://www.dezvoltarea-carierii.com/baza_znanja/ce-este-cariera-si-de-ce-este-important-sa-o-gestionezi?fbclid=IwAR23cPwXmVbNIT5KCK2wGpKbJi9YYIINnY0dkTeJiVx7wIWzgaDarB6zP6o)

<https://ec.europa.eu/eurostat>

<https://pjp-eu.coe.int/documents/1017981/1668203/YouthinEurope.pdf/40f42295-65e4-407b-8673-95e97026da4a>

<https://ec.europa.eu/eurostat/documents/3217494/6776245/KS-05-14-031-EN-N.pdf/18bee6f0-c181-457d-ba82-d77b314456b9>

<https://www.ifsw.org/what-is-social-work/global-definition-of-social-work/>,

http://www.insse.ro/cms/sites/default/files/field/publicatii/evenimente_demografice_in_anul_2017.pdf,

<https://www.dst.dk/en/>